

Widzet

ZALETĄ DEMOKRACJI
JEST TO, ŻE SAMI
WYBIERAMY, KOGO
BĘDZIEMY
NIENAWIDZIĆ

W NUMERZE:

KRÓLEWSKA GRA: SZACHY	2
NUMIZMATYKA	5
ZIOŁA I OWOCE: CZARNY BEZ	6
KORYTO +	8
BOCHEŃSKI KĄCIK SPORTOWY	10
WYBORY 2023: ARTUR GONDEK – WYWIAD	12
WYBORY 2023: KACPER GŁÓD – WYWIAD	13
KRZYŻÓWKA	15

KRÓLEWSKA GRA SZACHY

Gra w szachy to jedna z najstarszych i najbardziej rozpowszechnionych gier planszowych na całym świecie. Uważa się, że szachy wywodzą się z obszaru północno-zachodnich Indii, a ich początki sięgają okresu panowania Imperium Guptów (ok. 280–550). W tamtych dniach popularną grą była czaturanga, która później ewoluowała w kierunku dzisiejszych szachów. Termin „czaturanga” jest tłumaczony jako „czterostronny” (z podziałem na cztery części). Według przybliżonych danych na całym świecie w szachy gra od około 600 mln do nawet 1 mld osób. W przybliżeniu można by rzec, że około co 10 osoba na świecie gra w szachy! Szachy to połączenie sportu, nauki i sztuki. Sportu, ponieważ jest to zacięta rywalizacja/bitwa dwóch stron, gdzie jednym z najistotniejszych czynników jest psychika, opanowanie i zachowanie zimnej krwi w najważniejszych momentach. Tak jak w piłce nożnej istnieją tylko 3 możliwe zakończenia spotkania: zwycięstwo 1 strony, zwycięstwo 2 strony lub remis, tzw. pat. Nauki, ponieważ trzeba poświęcić masę czasu na poznanie przeróżnych technik, strategii i elementów gry, które prowadzą do końcowego zwycięstwa. Sztuki, ponieważ swoją grę się kreuje, pisze się swój własny projekt/scenariusz, który może być początkowo pozbawiony logiki, obfituje w masę poświęceń i wyrzeczeń, ale na samym końcu dzięki analizie i przewidywaniu naszego niesamowitego umysłu prowadzi do triumfu. Szachy stanowią doskonałe zajęcie dla małych dzieci, ponieważ poszerzają ich wyobraźnię, twórczość, kreatywność, percepcję, kognitywność. Uczą: samodzielności, kontrolowania własnych emocji, odpowiedzialności, radzenia sobie z problemami, szukania wielu nieschematycznych rozwiązań. Jest to również doskonałe zajęcie dla starszych osób, które chcą zachować swój umysł w dobrej formie. Szachy uczą cierpliwości, pokory i tego, że na swój własny sukces trzeba bardzo ciężko pracować. Kluczową zaletą szachów spośród wszystkich innych gier planszowych jest fakt, że czynnik szczęścia i przypadku dla końcowego zwycięstwa w grze jest zminimalizowany do zera, co oznacza, że szachy nie są grą, w której może pomóc szczęście czy przypadek, lecz decyduje tylko i wyłącznie strategia, taktyka, przygotowanie, dyspozycja i umiejętności zawodnika. Jednym z czynników decydującym o popularności i atrakcyjności szachów jest ogromna i praktycznie nieograniczona liczba możliwych pozycji i partii w szachach. Teoretycznie istnieje ponad

10¹²⁰ możliwych pozycji na standardowej szachowej planszy 8x8. To więcej niż liczba atomów we wszechświecie i ludzi na ziemi. Taka liczba sprawia, że szachy nikomu się nie znudzą, a dla bardziej ambitnych i zaawansowanych zawodników oznacza nieustanne analizy i poszukiwanie korzystnych pozycji.

ŹRÓDŁO: <https://historia.org.pl/2020/11/15/historia-szachow-czyli-jak-szachy-staly-sie-krolewska-gra/>

W każdym kraju, aby wzbudzić zainteresowanie/popularność jakąś dyscypliną/zajęciem kluczowa jest postać, która odniesie wielki sukces. Tak jak to miało miejsce w przypadku Adama Małysza i skoków narciarskich w Polsce. Obecnie to Indie stanowią kolebkę współczesnych szachów i kuźnię prawdziwych talentów, gdzie prekurem i osobą, która przyczyniła się do niezwykłego wzrostu popularności szachów wśród hinduskich dzieci i młodzieży jest Viswanathan Anand, pseudonim „Tygrys z Madrasu”, który w latach 2007-2013 był Mistrzem Świata w szachach. Mistrzostwa Świata w Szachach mają długą i bogatą tradycję, opierają się na turniejach/eliminacjach pretendentów i późniejszym meczu zwycięskiego pretendenta, wyłonionego z głównego turnieju pretendentów, z obecnie panującym mistrzem o tytuł. Przed erą Ananda, szachy w Indiach były mniej popularne i zauważalne na arenie międzynarodowej. Do zobrazowania jak potężny wpływ miał Anand na rozwój szachów w Indiach powiem tylko, że w styczniu 1995 roku wśród 100 najlepszych szachistów świata rankingu FIDE znajdował się 1 Hindus, Anand Viswanathan na miejscu 3 (2715 punktów). Obecnie, czyli na sierpień 2023, wśród 100 najlepszych szachistów świata rankingu FIDE znajduje się łącznie z Anandem 9 Hindusów!

Szczególną uwagę należy zwrócić na talent Dommaraju Gukesh, który jest na 11 miejscu rankingu najlepszych szachistów świata i jest również najmłodszym szachistą w top 100 na świecie (2006 rok) oraz na Rameshbabu Praggnanandhaa (29 miejsce, 2005).

Na Polskim podwórku bardzo ciężko jest wyróżnić jedną osobowość, która przyczyniła się do popularności tej dyscypliny w naszym kraju, ponieważ mieliśmy tak wielu znamienitych szachistów w historii, że nie sposób będzie ich wymienić tutaj wszystkich. Są to między innymi: Akiba Rubinstein (1882–1961), Krystyna Radzikowska (1931-2006), Bogdan Śliwa (1922-2003), Szymon Winawer (1838-1919), Włodzimierz Schmidt (1943-2023), Michał Krasenkow (1963-), Adam Kuligowski (1955-), Monika Soćko (1978) i wielu innych. Jednak na szczególną uwagę zasługuje Akiba Rubinstein, który był jednym z czołowych

SKŁAD REDAKCJI: EDYTA MARSZAŁEK-WOJCIECHOWSKA – REDAKTOR NACZELNA • KACPER GŁÓD • RADOSŁAW MACOŃ
EWA PIWOWARCZYK-PRYSAK • KONRAD PIWOWARCZYK • BOHDAN PRYSAK

WYDAWCA: WYDAWNICTWO AMETHYST • 32-700 POGWIZDÓW 216 • **DRUK:** PASAŻ SP. Z O.O. • 30-363 KRAKÓW, RYDLÓWKA 2

E-MAIL: NIECODZIENNIKBOCHENSKI@GMAIL.COM • TEL. 512-450-230 • WWW.NIECODZIENNIKBOCHENSKI.PL

zawodników świata w pierwszych dekadach XX wieku. W roku 1910, w trakcie gdy Carl Schlechter stawał do pojedynku o mistrzostwo świata z Emanuelem Laskerem, Rubinstein uważany był przez wiele osób za najsilniejszego szachistę na globie. W tamtym okresie pretendent do szachowej korony musiał dysponować pokaźnym budżetem na organizację meczu oraz nagrody. Mistrz świata sam wyłaniał sobie przeciwnika, z pierwszoplanowym kryterium – ile kandydat mógł zebrać pieniędzy na organizację pojedynku. To właśnie z powodu tych przyczyn Rubinsteinowi nigdy nie dane było stoczenie walki o mistrzostwo świata, choć zarówno wtedy, jak i w późniejszych latach, miał opinię jednego z najwybitniejszych szachistów w historii, który jednak nie otrzymał szansy na taką konfrontację. W 1930 roku stanął na czele polskiej drużyny, która triumfowała podczas III szachowej olimpiady w Hamburgu, przyczyniając się do zdobycia drużynowego mistrzostwa świata dla Polski. On sam odebrał nagrodę za najlepszy indywidualny wynik (13 wygranych, 0 porażek, 4 remisy).

Jego życie było nieustanną walką z chorobą umysłową, którą było antropofobia, czyli lęk przed innymi ludźmi. Był świadomy swoich psychicznych nieprawidłowości i przez różne okresy swojego życia starał się z nimi zmagać, choć z różnymi skutkami. W domu potencjalni goście byli ostrożnie proszeni przez jego żonę, by wizyta nie trwała zbyt długo. Wyjaśniano im, że może się zdarzyć, że gospodarz nagle opuści pokój przez okno. Od 1932 roku Rubinstein nie pojawił się już na żadnym turnieju. Choroba, z którą toczył ciężki bój przez całe życie, w końcu zwyciężyła. W świetle retrospektywnego systemu Chessmetrics, w czerwcu 1913 roku zdołał sięgnąć po najwyższy ranking, plasując się na pierwszym miejscu na całym globie z wynikiem 2789 punktów. Jednakże dopiero w 1950 roku Międzynarodowa Federacja Szachowa, doceniając jego zasługi z przeszłości, przyznała mu prestiżowy tytuł arcymistrza.

ŹRÓDŁO: https://pl.wikipedia.org/wiki/Akiba_Rubinstein

Obecnie do grona trzech najlepszych polskich szachistów należą: Jan Krzysztof Duda, który wygrał Puchar Świata FIDE 2021 i obecnie zajmuje 19. miejsce w rankingu światowym, Radosław Wojtaszek, zwycięzca Dortmundu Schachtage w 2017 roku i aktualnie sklasyfikowany na 58. miejscu na świecie, oraz Mateusz Bartel, indywidualnie zdobywca dwóch złotych medali na Olimpiadzie Szachowej (2010 i 2022). Aktualnie Jan-Krzysztof Duda jest najlepszym polskim szachistą i osiągnął najwyższą klasyfikację spośród Polaków we wszystkich kategoriach światowego rankingu FIDE w historii. W 2022 roku dzięki triumfowi w Pucharze Świata 2021 znalazł się w rozgrywanym w Madrycie elitarnym turnieju 8 najlepszych szachistów świata, którzy pretendowali o mecz z mistrzem świata

Magnusem Carlsenem. Carlsen ostatecznie odmówił obrony tytułu i 2 najlepszych pretendentów z turnieju zagrało o Mistrzostwo Świata. Jan Krzysztof Duda ukończył turniej na siódmym miejscu.

Oprócz samych szachistów, na zawodowym poziomie, istotne role mogą pełnić sekundanci danego szachisty. To zależy od indywidualnej decyzji danego szachisty, czy zdecyduje się na zatrudnienie sekundantów. Często jest to też kwestia finansowa. Po drugie każdy szachista, który już dysponuje środkami finansowymi umożliwiającymi zatrudnienie sekundantów, bardzo indywidualnie podchodzi do kwestii jaką rolę w jego teamie odgrywa sekundant. W niektórych przypadkach sekundanci sprawdzają tylko detale i szczegóły o które są poproszeni, natomiast w niektórych przypadkach sekundanci nakreślają plan gry danego szachisty i to od nich uzależniony jest styl jaki prezentuje dany zawodnik. Na najwyższym poziomie te najważniejsze kwestie współpracy w takim teamie (jak i niektórzy sekundanci danego szachisty) nie zawsze są upubliczniane i są trzymane w tajemnicy. Dużym zaskoczeniem jest to, że sekundantem 2. obecnie na świecie szachisty Hikaru Nakamury jest Kristoffer Littlejohn, który jak na realia światowej czołówki ma znacznie niższy ranking, który wynosi zaledwie 2156. Dla porównania obecnie szachista numer 100 w Polsce ma ranking 2343. Ciekawostką jest to że w październiku 2008 Radosław Wojtaszek stał się pierwszym polskim szachistą, który znalazł się wśród współpracowników mistrza świata podczas meczu o mistrzostwo świata. Wówczas Viswanathan Anand zaprosił go do swojego zespołu. Do trójki aktualnie najlepszych szachistów świata poza wyżej wspomnianym Hikaru Nakamura należy numer 3 na świecie Fabiano Caruana, włoski szachista reprezentujący Stany Zjednoczone, pogromca Jana Krzysztofa Dudy w 1/8 finału Pucharu Świata 2023 oraz numer jeden na świecie Norweg Magnus Carlsen. Magnus jest uznawany przez wielu ekspertów za najlepszego szachistę w dziejach.

Magnus Carlsen jest pięciokrotnym mistrzem świata w szachach klasycznych (2013, 2014, 2016, 2018, 2021). W roku 2013 znalazł się w corocznym zestawieniu magazynu "Time", które obejmuje 100 najbardziej wpływowych osób na świecie w kategorii Tytani.

ŹRÓDŁA:

https://pl.wikipedia.org/wiki/Rados%C5%82aw_Wojtaszek;

https://pl.wikipedia.org/wiki/Magnus_Carlsen

W szachach można wyróżnić 2 główne style gry: gra pozycyjna i gra kombinacyjna.

W praktyce szachiści często łączą oba style, dostosowując się do konkretnej sytuacji na planszy.

Gra pozycyjna: Gra pozycyjna skupia się na umiejętnościach związanych z oceną i planowaniem na podstawie układu pionków i figur na planszy. W tym stylu chodzi o rozwinięcie swoich pozycji,

kontrolowanie kluczowych pól, poprawianie struktury pionków i tworzenie silnych punktów kontrolnych. Gracze stosują subtelne manewry i strategie, aby zdobywać przewagę w długoterminowej perspektywie. Gra pozycyjna wymaga dobrej oceny pozycji, zdolności planowania i cierpliwości.

Gra kombinacyjna: Gra kombinacyjna opiera się na wykorzystywaniu taktycznych kombinacji i zaskakujących ruchów, aby zdobywać przewagę. W tym stylu chodzi o znajdowanie serii ruchów, które prowadzą do błędów przeciwnika, błędnych obliczeń lub utraty materialnej. Gracze poszukują konkretnych sekwencji ruchów, które mogą doprowadzić do zdobycia figury lub mata króla przeciwnika. Gra kombinacyjna wymaga spostrzegawczości, umiejętności obliczeń i znajomości różnych motywów taktycznych.

Za przedstawiciela gry pozycyjnej uznaje się między innymi Akibe Rubinsteina, natomiast za przedstawiciela gry kombinacyjnej uznaje się między innymi Franka Marshalla.

Niech figura pionkiem nigdy nie pomiata, czasem zwykły pionek da królowi mata.

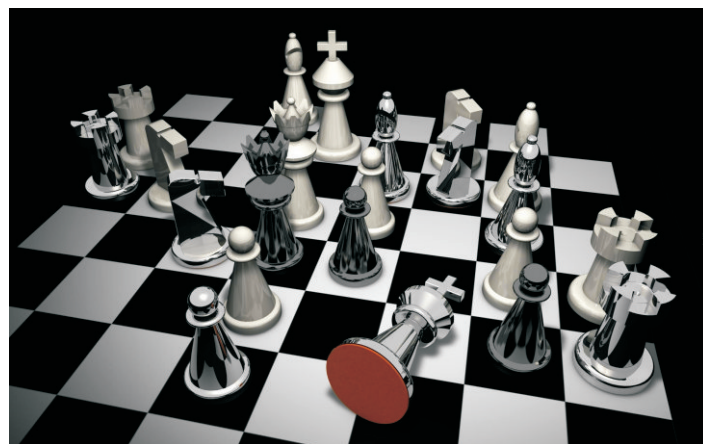
Polska partia nieśmiertelna, "The Polish Immortal"

Glucksberg – Mieczysław Najdorf

Warszawa ok. 1928-1935

1.d4 f5 2.c4 Sf6 3.Sc3 e6 4.Sf3 d5 5.e3 c6 6.Gd3 Gd6 7.0-0 0-0 8.Se2 Sbd7 9.Sg5 G:h2+ 10.Kh1 Sg4 11.f4 He8 12.g3 Hh5 13.Kg2 Gg1! 14.S:g1 Hh2+ 15.Kf3 e5! 16.d:e5 Sd:e5+! 17.f:e5 S:e5+ 18.Kf4 Sg6+ 19.Kf3 f4! 20.e:f4 Gg4+ 21.K:g4 Se5+ 22.f:e5 h5#

Na samym końcu chciałbym powołać się na artykuł pt. „7 powodów, dlaczego gra w szachy jest genialna (zwłaszcza dla dzieci)” Pani Elżbiety Szymańskiej. Współcześni naukowcy dokonali bardzo skrupulatnej i intensywnej analizy tej gry i doszli do wniosków, że szachy: poprawiają zdolności intelektualne, zwiększają iloraz inteligencji, poprawiają umiejętności arytmetyczne, wyostrzają zdolności językowe, kształcą umiejętność krytycznego myślenia, wspomagają rozwój inteligencji emocjonalnej i umiejętności psychospołecznych oraz mają walory terapeutyczne. Do najlepszych kanałów na Internecie do nauki gry w szachy należą Gothamchess oraz GMHikaru prowadzony przez samego Hikaru Nakamure. Natomiast jeżeli chcesz zagrać w szachy w Internecie ze swoimi przyjaciółmi, z ludźmi z całego świata, czy też z komputerowymi botami, to to wszystko możesz zrobić na Chess.com. Dzięki temu, że Chess.com ma największą liczbę użytkowników na świecie (140 mln użytkowników to stan na maj 2023), łatwo jest znaleźć przeciwnika na swoim poziomie o dowolnej porze dnia i nocy. Na platformie Chess.com znajduje się masa materiałów oraz cały kurs instruktazowy z plikami wideo od poziomu

ŹRÓDŁO GRAFIKI: <https://www.tapeciarnia.pl/edycja,316694>

początkującego do eksperta prowadzony przez niezwykle uzdolnionego, młodego szachistę.

Kompletną nieprawdą jest, że do gry w szachy predysponowane są osoby tylko z umiejętnościami, z którymi można się jedynie urodzić. Udowodniono, że są to zdolności, których można się nauczyć i opanować może je dosłownie każdy, bez wyjątku. Zdecydowanie warto!

ŹRÓDŁA: <https://dziecisawazne.pl/7-powodow-dlaczego-gra-w-szachy-jest-genialna-zwlaszcza-dla-dzieci/>
<https://www.chess.com/pl/terms/szachy>

TEST NA WYOBRAŹNIĘ:

- Jakiego koloru jest pole e6?
- Jak skoczek może przejść najszybciej z pola g7 na pole f6?
- 1.d4 d5 2.c4 d:c4 3.e3 b5 4.a4 c6 5.a:b5 c:b5 – Jak białe wygrywają?
- Jakie przekątne kontroluje goniec stojący na c2?

OPRACOWAŁ MACIEJ STRACH

www.archi-projekt.pl

ARCHI

PROJEKT

BOCHNIA, UL. KAZIMIERZA WIELKIEGO 11

b i u r o

P R O J E K T O W E

NUMIZMATYKA

HOBBY CZY DOBRA INWESTYCJA?

Witam szanownych kolekcjonerów po wakacjach.

W dzisiejszym artykule, chciałbym zwrócić uwagę na ciekawostkę numizmatyczną z miesiąca sierpnia 2023r.

NBP wprowadził ostatnio do obiegu ciekawy zestaw monet polsko-ukraińskich. Jest to zestaw monet 10 złotych + 10 hrywien „Przyjaźń i braterstwo to największe bogactwo”.

Monety wybite zostały w srebrze. Tworzą razem kształt serca, którego połówkami są odpowiednio ukraińskie 10 hrywien oraz polskie 10 złotych. Wyemitowane zostały w nakładzie 10.000 zestawów. Po 5.000 zestawów przeznaczono do sprzedaży przez NBP i Narodowy Bank Ukrainy.

Sprzedaż w Polsce rozpoczęła się w dniu 24 sierpnia 2023r. Nie znam sytuacji odnośnie kolejek przed oddziałami NBP ale w sklepie internetowym NBP – *Kolekcjoner*, monety zniknęły po 5 minutach.

Cena emisyjna zestawu w Polsce wynosiła 950 złotych. Duży popyt na te monety spowodował znaczny wzrost ceny sprzedaży tego zestawu na polskim rynku. Od razu po sprzedaży emisji, na rynku można je było kupić w cenie minimum 1.150 złotych. Pomimo takiego wzrostu ceny uważam, że cena tego zestawu ma jeszcze potencjał

wzrostowy i jeśli ktoś chce zainwestować, to nie musi się obawiać spadku ceny tego zestawu.

Za trendem wzrostowym przemawiają dwa argumenty:

Po pierwsze, tematyka emisji jest zarówno unikatowa jak i bardzo istotna dla historii Europy czy może i świata, a nakład bardzo niski na dwa kraje europejskie, gdzie numizmatyka rozwija się w niezłym tempie.

Po drugie, cena emisyjna tego zestawu w Ukrainie nie była sporo niższa, jak się można było spodziewać i obawiać. Cena emisyjna NBU wynosiła 9210 hrywien, co w przeliczeniu na naszą walutę daje około 1.000 PLN.

Na ukraińskim portalu OLX pojawiły się oferty sprzedaży tego zestawu w cenie od 12.500 do 15.000 hrywien. Jest to około 1.300-1.500 PLN.

Myślę, że ten zestaw będzie poszukiwany. Swoją drogą gratuluję tym, którzy zdobyli ten zestaw w cenie emisyjnej.

NBP w swojej historii emitował już zestawy międzynarodowe. Pierwszą chyba taką emisją był zestaw z 2013 r. – Kangur – Walabia Bennetta 1\$ / Kangur olbrzymi 20 PLN. Była to emisja polsko-australijska.

Druga emisja podobnego zestawu miała miejsce w 2014 r. – 600 lat stosunków dyplomatycznych polsko-tureckich. 20 PLN/50 TRY (lira turecka). Obie te emisje cieszyły się sporym zainteresowaniem.

Powodzenia życzę pozytywnie zakręconym Czytelnikom.

B. P.

Bocheńskie Usługi GEODEZYJNE

- * Podziały , rozgraniczenia
- * Mapy do celów projektowych
- * Tyczenia budynków
- * Inwentaryzacje powykonawcze

ul. RÓŻANA 13

tel: 666 136 222 · 666 070 222

ZIOŁA I OWOCE

CZARNY BEZ

Bez Czarny (*Sambucus nigra*) jest krzewem, mogącym także przyjmować pokrój niewielkiego drzewa, należy do rodziny piżmaczkowatych. Fachowo zwany dzikim bzem czarnym, a potocznie określa się go jako bez lekarski, bez apteczny, bez pospolity lub po prostu bez dziki. Jego korona ma rozłożysty, kulisty pokrój. Roślina osiąga rozmiary od 3 do 10 metrów, jej łodygi są koloru szarobrunatnego i pokrywa je podłużnie bruzdowana, spękana kora, na której występują liczne spęknięcia, tzw. przetchlinki. W środku gałęzi znajduje się biała, gąbczasta struktura tworząca rdzeń pędów. Liście *Sambucus nigra* mają kolor zielony, wyraźnie jaśniejszy od spodu. Ich brzegi są piłkowane. Każdy liść składa się z nieparzystej liczby mniejszych listków (5-7 sztuk), o kształcie jajowo-eliptycznym. Okres kwitnienia bzu czarnego przypada na czas wakacji (czerwiec-lipiec). Roślina charakteryzuje się drobnymi, białymi bądź kremowymi kwiatami zebranymi w okazałe baldachogrona (10-20 cm). Późnym latem dojrzewają czarne, soczyste owoce: jagody o lśniącej powierzchni i kulistym kształcie. Mają kolor czarny lub fioletowoczarny i występują zebrane w grupy na końcu gałązek. Każdy owoc zawiera nasiona w liczbie 3-6 sztuk. Roślina często bywa sadzona w celach ozdobnych. Istnieje wiele odmian bzu, które różnią się zabarwieniem i kształtem liści, kwiatami oraz owocami. Roślina jest powszechnie występującym gatunkiem – rozprzestrzeniony w Europie, w Polsce pospolity na obszarze całego kraju. Bez dziki, jak sama nazwa wskazuje, rośnie w stanie naturalnym na skrajach lasów i łąk, przy drogach, w parkach, zaroślach i nieużytkach. Występuje w żyznych lasach liściastych, na terenach zalewowych. Gatunek rosnący w sąsiedztwie domostw, opuszczonych osiedli, ogrodów i terenów przemysłowych. Do właściwego wzrostu potrzebuje przepuszczalnej gleby, wilgotnej, żyznej i bogatej w związki azotu, fosforu i wapnia. Najlepiej rozwija się na stanowisku słonecznym lub półcienistym, jednak nie lubi wystawy południowej. Źle rozwija się także w towarzystwie innych krzewów i chwastów, gdyż woli mieć wolną przestrzeń, a także nie chce konkurować o wodę i składniki mineralne.

Czarny bez to roślina towarzysząca człowiekowi już od epoki kamiennej. W dawnych czasach krzew dzikiego bzu stanowił ogrodzenie domów i wierzono, że jego zapach chronił przed „złymi duchami”. Od lat odkrywano jego cenne właściwości lecznicze, przyrządzano syropy, soki, napary, dżemy, a nawet wino z czarnego bzu. Znany przez Egipcjan w leczeniu oparzeń, chorujących na przeziębienie i stany zapalne skóry Indian, a także u mieszkańców Europy. Wierzono również, że czarny bez powieszony nad drzwiami i oknami strzeże przed złymi mocami, a hodowany w ogrodzie zabezpiecza obejście przed niebezpiecznymi czarami i uderzeniem pioruna. Rosnące w pobliżu domostwa krzewy zapewniać miały również gospodarstwu pomyślność, zaś dojrzałe owoce czarnego bzu służyły w celu barwienia tkanin oraz win.

W medycynie naturalnej bez czarny jest do dziś bardzo cennym surowcem wzmacniającym odporność, działającym przeciwwirusowo i przeciwzapalnie. Obecnie roślina także doceniana przez ogrodników. Zyskała liczne odmiany ozdobne o niezwykłych walorach dekoracyjnych. Bez czarny

wykorzystywany jest także w kosmetologii – wyciągi dodawane są do kremów i maseczek w celu zmiękczenia skóry, redukcji zmarszczek i rozjaśnienia przebarwień. Z pędów czarnego bzu otrzymuje się wywar, służący do ekologicznego zwalczania gryzoni – kretów, norników, a także motyla – bielinka kapustnika, mszyc i gąsienic. Może być także używany do odstraszania komarów.

Bez czarny to roślina szeroko stosowana w zielolecznictwie. Najczęściej wykorzystuje się jego kwiaty oraz owoce, rzadziej liście i korę. Zawartość substancji czynnych w poszczególnych surowcach zielarskich bzu czarnego jest różna.

Liście bzu czarnego jako surowiec lekarski powinny być zbierane w okresie maj-czerwiec, przed kwitnieniem krzewu. Zawierają białka i witaminę C, garbniki, kwasy organiczne, substancje śluzowe. Napary sporządzone z liści bzu czarnego wspomagają w walce z infekcjami, działają ściągająco i przynoszą ulgę w trakcie zapań. Wykazano także działanie na żołądek, poprawiające trawienie poprzez stymulację produkcji soku żołądkowego, pobudzające na produkcję śliny i żółci. Wypijane przed posiłkami zwiększają apetyt. Płukanie jamy ustnej naparami z liści działa odkażająco i ściągająco.

Kora bzu czarnego jest rzadziej wykorzystywana w zielolecznictwie. Zawiera substancje garbnikowe, alkaloidy, związki glikozydowe i saponiny. Napary z surowca zwiększają objętość moczu, co ma korzystny wpływ w przypadku infekcji oraz przy występujących kamieniach w nerkach i drogach moczowych. Moczopędne właściwości kory czarnego bzu sprzyjają usuwaniu toksyn z organizmu oraz przyczyniają się do zmniejszenia obrzęków. Ściągające działanie garbników roślinnych jest wykorzystywane w chorobach jamy ustnej (płukanki) i podrażnieniach skóry.

Kwiaty powinny być pozyskiwane w początkowym okresie kwitnienia przypadającym na czerwiec, wcześniej rano w słoneczne dni. W celu suszenia ścina się całe baldachy dobrze rozwiniętych kwiatów, które najlepiej zbierać ze stanowisk naturalnych, z dala od dróg i zanieczyszczeń. Nie należy zbierać kwiatów przegniłych, wyschniętych czy brązowych. Rozłożyć je cienką warstwą w suchym i przewiewnym miejscu, na bawełnianym materiale lub papierze. Kwiaty nie mogą się zaparzyć, dlatego temperatura w pomieszczeniu nie powinna przekroczyć 35 stopni Celsjusza. Najlepiej, żeby było ono zacienione, bez dostępu do promieni słonecznych. Jeżeli surowiec jest dobrze wysuszony, to kwiat ma kolor biało – żółty. Odcina się z niego szypułki, pozostawiając same kwiaty. Następnie gotowy, wysuszony surowiec można przełożyć do torebki papierowej, szczelnie zamykanej puszkii lub słoika. Kwiaty zawierają substancje polifenolowe, głównie kwas chlorogenowy, rutynę i kwercetynę, flawonoidy, substancje mineralne (fosfor, magnez, wapń, potas i cynk), witaminy z grupy B, kwas askorbinowy, witamina A, garbniki, triterpeny.

Z kwiatów bzu sporządza się napar do przemywania oczu przy podrażnieniu, łzawieniu i stanach zapalnych spojówek, do płukania jamy ustnej przy podrażnieniach dziąseł i chorobach przyzębia, do inhalacji parowej przy problemach z katarą i zatokami. Doustnie napar z bzu czarnego zwiększa objętość wydalanego moczu, co sprzyja wszelakim

kuracjom oczyszczającym organizm oraz przynosi ulgę w przypadku infekcji dróg moczowych, jako środek napotny w przypadku przeziębienia, anginy, chorób wirusowych i bakteryjnych.

Owoce czarnego bzu najlepiej jest zebrać w słoneczny dzień, ale przypadający po czasie deszczowym. Najczęściej wykonuje się to na przełomie sierpnia i września, ponieważ owoce są wtedy czarnofioletowe, winne i w pełni dojrzałe, i tylko w takiej postaci nadają się do zbioru. Aby je wysuszyć, należy po zbiorze, nie usuwając zielonych części baldachów, rozłożyć owoce na papierze do pieczenia, wstawić do piekarnika rozgrzanego maksymalnie do 60-70 °C i suszyć przez kilka godzin, koniecznie przy uchylonych drzwiczkach piekarnika. Dopiero po wysuszeniu oderwać owoce od gałązek. Owoce są bogate w glikozydy antocyjanowe, substancje garbnikowe, kwasy organiczne (jabłkowy, szikimowy, chlorogenowy, octowy, walerianowy, benzoesowy), kwas askorbinowy, witaminy z grupy B, kwasy tłuszczowe (linolowy, linolenowy, oleinowy), olejki eteryczne, lektyny, błonnik pokarmowy i pektyny. Sok z owoców czarnego bzu stosuje się przede wszystkim dla wzmocnienia odporności oraz w celu skrócenia czasu trwania przeziębienia i grypy, gdyż zawiera znaczne ilości witaminy C, prowitaminy A i wiele składników mineralnych, takich jak wapń, potas, sód i żelazo. Owoce te ponadto wykazują m.in. działanie: przeczyszczające, regulujące trawienie, chroniące przed promieniowaniem UV, moczopędne, napotne, antywirusowe, oraz łagodnie przeciwbólowe.

Bez czarny jest rośliną trującą – nie można spożywać jego niedojrzałych, surowych owoców oraz kwiatów. W liściach, niedojrzałych owocach i nasionach znajduje się glikozyd cyjanogeny – sambunigrina, która w organizmie może się przekształcić w trujący cyjanowodór. Po obróbce termicznej szkodliwe związki zostają zneutralizowane i dopiero wtedy surowce nadają się do spożycia. Bez czarny nie jest polecany osobom z wysokim ciśnieniem i chorobami autoimmunologicznymi. Osoby poddawane terapii przeciwnowotworowej oraz kobiety w ciąży nie powinny przyjmować bzu bez wcześniejszej konsultacji z lekarzem, natomiast osoby chore na cukrzycę powinny zachować ostrożność podczas stosowania produktów z owoców bzu czarnego, ponieważ mogą one znacznie obniżyć poziom cukru we krwi. Bez czarny, jak każda roślina, może wywołać reakcje alergiczne.

SYROP Z KWIATÓW CZARNEGO BZU

Podczas przeziębienia warto pić syrop z kwiatu czarnego bzu. W czasie infekcji można pić syrop kilka razy dziennie. Można go także dodawać do herbat i napojów.

Wspomaga też leczenie takich chorób jak astma, gruźlica, szkarlatyna, różyczka, zapalenie pęcherza moczowego.

20 dużych baldachów kwiatów czarnego bzu (lub 40 mniejszych)

1 litr wody

1 kg cukru

Kwiaty po oddzieleniu od łodyżek zalej wrzącą wodą, zostaw do ostygnięcia, a następnie wstaw na 24 godziny w lodówce. Po tym czasie kwiaty przecedź przez sito, dodaj cukier i doprowadź do wrzenia. Gorący syrop najlepiej od razu przelać do buteleczek lub słoików.

SOK Z OWOCÓW CZARNEGO BZU

Sok z czarnego bzu ma także właściwości napotne i przeciwgorączkowe. Regularnie dodawany do herbaty lub napoju – wzmacnia odporność. Może być przyrządzany z dojrzałych owoców czarnego bzu, a następnie przepuszczany przez sokownik. Trzeba gotować sok z dodatkiem cukru i pasteryzować w słoikach. Owoce bzu czarnego służą także do poprawy zabarwienia soków, kompotów, nalewek i win.

1 kg owoców czarnego bzu

0,5 kg cukru

1 szklanka wody (ok. 200 ml)

Obrane z szypulek owoce umyj, zalej wodą, dodaj cukier i gotuj pod przykryciem, aż owoce puszczą sok. Ciepły sok z owoców czarnego bzu przecedź i przelej do szklanych butelek lub słoików.

Stosować 15 ml soku lub syropu 4 lub 5 razy dziennie przez 5 dni.

NALEWKA Z CZARNEGO BZU

Lecznicza nalewka z czarnego bzu, to kolejny sposób na wykorzystanie dojrzałych owoców. Regularne spożywanie jej niewielkich ilości przez osoby dorosłe sprawi, że poprawi się krążenie żyłne w organizmie i wzmocni odporność.

1 kg owoców czarnego bzu (waga po obraniu)

1 l spirytusu 70%

kawałek kory cynamonu

3-4 goździki

0,5 l wody (najlepiej źródlanej)

200 g cukru

Umyte i przebrane jagody (tylko czarne, bez szypulek) umieść w garnku, dodaj cynamon, goździki i 250 ml wody.

Doprowadź do wrzenia, zdejmij z płomienia. Ostudź, przelej całość do dużego, wyparzonego słoja i dodaj spirytus. Odstaw na 1 miesiąc w ciepłe, ciemne miejsce. Zagotuj 250 ml wody z cukrem (cukier powinien się całkowicie rozpuścić), ostudź i przelej do odcedzonego nastawu, wymieszaj. Odstaw na kolejny miesiąc.

Po tym czasie przelej nastaw przez gęste sito i dokładnie odsącz z owoców (już nie będą potrzebne). Przefiltruj nastaw ponownie, tym razem przez papierowy filtr do kawy (albo specjalne worki do filtrowania nalewek).

Odstaw sój z nastawem w ciemne i tym razem chłodne miejsce na minimum 3-4 miesiące. Im dłużej nalewka leżakuje, tym głębszego nabiera smaku.

Stosować maksymalnie 30 ml dziennie.

STARA APTEKARA E. P.-P.

BIBLIOGRAFIA:

- Waszkiewicz-Robak B., Miller E., *Właściwości prozdrowotne czarnego bzu*, „Problemy Higieny i Epidemiologii” 2018, nr 99, s. 217-224.
- Kołodziej B., Drożdżal K., *Właściwości przeciwutleniające kwiatów i owoców bzu czarnego pozyskiwanego ze stanu naturalnego*, „Żywność. Nauka. Technologia. Jakość” 2011, nr 4, s. 36-44.
- Zielińska-Pisklak M., Szeleszczuk Ł., Młodzianka A., *Bez czarny (Sambucus nigra) domowy sposób nie tylko na grype i przeziębienie*, „Lek w Polsce” 2013, nr 6-7, s. 1-4.
- Mazerant A., *Mała księga ziół* Warszawa: Inst. Wyd. Zw. Zawodowych, 1990. ISBN 83-202-0810-6.

KORYTO+

Sezon wyborczy w pełni. Bochnia, okolice i cały okręg tarnowski zapełniają się wizerunkami kandydatów ubiegających się o mandat poselski, a my kontynuujemy nasz cykl „Koryto+”.

Przypominamy Czytelnikom, że oświadczenia majątkowe są składane i podawane do publicznej wiadomości raz na rok. Zachęcamy do samodzielnego śledzenia oświadczeń z wszystkich lat urzędowania wybranych przez nas osób publicznych, albowiem tylko wtedy można dogłębnie przeanalizować majątek danej osoby w czasie jej urzędowania. Z powodu ograniczonego miejsca na łamach naszego miesięcznika, nie jesteśmy w stanie opublikować oświadczeń z każdego roku, dlatego zamieszczamy jedynie najświeższe.

W tym numerze prezentujemy Czytelnikom oświadczenie majątkowe Radnego Powiatu Bocheńskiego Pana Mariusza Zająca, który kandyduje w wyborach parlamentarnych z listy Prawa i Sprawiedliwości, a tabela na stronie 9 jest opracowana na podstawie oświadczenia majątkowego za rok 2022.

REDAKCJA

RYSUNEK: LUKASZ ZIELIŃSKI (ŹRÓDŁO: [HTTP://WWW.ROKWPRZEDSZKOLU.PL/INDEX.PHP?K=K0506&KAT=K0506&KK=1&PKK=ALL&OBRAZEK=K0506/1_00022](http://www.rokwprzedszkolu.pl/index.php?k=k0506&kat=k0506&kk=1&pkk=all&obrazek=k0506/1_00022))

Errata: W sierpniowym numerze *Niecodziennika Bocheńskiego* (Nr8[21]) na stronie 9 w podsumowaniu oświadczenia majątkowego Posła Wiesława Krajewskiego wkradł się błąd. Błędnie zapisano kwotę waluty euro w postaci ~~1.5000,00~~. Poprawna kwota w podsumowaniu to 1.500,00. Poniżej prezentujemy całe podsumowanie w poprawnym zapisie:

SUMA OD 1 DO 10: 1.721.363,40PLN

22.000,00USD

1.500,00EUR

PRZEPRASZAMY CZYTELNIKÓW ORAZ POSŁA KRAJEWSKIEGO ZA TEN NIEZAMIERZONY BŁĄD.

REDAKCJA

MARIUSZ ZAJĄC

ur. 06.07.1987 r. w Brzesku
 RADNY POWIATU BOCHEŃSKIEGO
 opracowanie na podstawie oświadczenia majątkowego za rok 2022

SUMA OD 1 DO 12:

OK. 1.042.811,42 PLN

0.0548 BTC; 0.89521 ETH

1. ZASOBY PIENIĘŻNE W PLN: (USTAWOWA WSPÓLNOŚĆ MAŁŻEŃSKA)	OK. 20.000,00
2. ZASOBY PIENIĘŻNE W WALUCIE OBCEJ: (USTAWOWA WSPÓLNOŚĆ MAŁŻEŃSKA)	0.0548 BTC, 0.89521 ETH
3. PAPIERY WARTOŚCIOWE:	NIE DOTYCZY

NIERUCHOMOŚCI:

4. DOM O POWIERZCHNI 140 m ² (WŁASNOŚĆ, MAJĄTEK ODRĘBNY)	100.000,00
5. MIESZKANIE O POWIERZCHNI 64,55 m ² (USTAWOWA WSPÓLNOŚĆ MAŁŻEŃSKA)	560.350,00
6. GOSPODARSTWO ROLNE O POW. 1,31ha (WŁASNOŚĆ, MAJĄTEK ODRĘBNY)	10.000,00
RODZAJ ZABUDOWY: DOM Z PKT. 4	
PRZYCHODY I DOCHODY Z TEGO TYTUŁU:	
DOTACJA Z ARIMR 1.259,80; URZĄD GMINY BOCHNIA AKCYZA ZA PALIWO 111,93	
7. INNE NIERUCHOMOŚCI: DZIAŁKI ROLNE (USTAWOWA WSPÓLNOŚĆ MAŁŻEŃSKA):	
o pow. 0,32ha 5.000,00;	o pow. 0,47ha 6.000,00

**INNE DOCHODY OSIĄGNIĘTE Z TYTUŁU ZATRUDNIENIA
 LUB INNEJ DZIAŁALNOŚCI ZAROBKOWEJ**

8. DOCHÓD Z TYTUŁU ZATRUDNIENIA W GRUPA AZOTY POLSKIE KONSORCJUM CHEMICZNE SP. Z O.O. (USTAWOWA WSPÓLNOŚĆ MAŁŻEŃSKA)	273.126,25
9. DOCHÓD Z TYTUŁU PEŁNIENIA FUNKCJI RADNEGO RADY POWIATU (USTAWOWA WSPÓLNOŚĆ MAŁŻEŃSKA)	17.157,00
10. DOCHÓD Z TYTUŁU PEŁNIENIA FUNKCJI CZŁONKA RADY NADZORCZEJ UZDROWISKO CIEPLICE SP. Z O.O. (USTAWOWA WSPÓLNOŚĆ MAŁŻEŃSKA)	42.727,54
11. DOCHÓD Z TYTUŁU PEŁNIENIA FUNKCJI CZŁONKA RADY NADZORCZEJ SPÓŁKA USŁUG GÓRNICZYCH SP. Z O.O. (USTAWOWA WSPÓLNOŚĆ MAŁŻEŃSKA)	4.733,90
12. DOCHÓD Z TYTUŁU UMOWY ZLECENIE (USTAWOWA WSPÓLNOŚĆ MAŁŻEŃSKA)	2.345,00

SKŁADNIKI MIENIA RUCHOMEGO POWYŻEJ 10.000,00 ZŁOTYCH

SKODA RAPID 2017 R. (USTAWOWA WSPÓLNOŚĆ MAŁŻEŃSKA)

ZOBOWIĄZANIA PIENIĘŻNE O WARTOŚCI POWYŻEJ 10.000,00 W TYM ZACIĄGNIĘTE KREDYTY I POŻYCZKI

KREDYT HIPOTECZNY NA ZAKUP MIESZKANIA W BANKU ING
 (USTAWOWA WSPÓLNOŚĆ MAŁŻEŃSKA) 250.000,00

BOCHEŃSKI KĄCIK SPORTOWY

POD REDAKCJĄ KACPRA GŁODA

PIŁKA NOŻNA

DOBRY START W IV LIDZE

BKS Bochnia po powrocie na czwartoligowe boiska zaliczył naprawdę udany początek. W dziewięciu spotkaniach Ekipa z Solnego Grodu zwyciężyła w czterech meczach, notując ponadto 3 remisy i przegrywając tylko 2 razy. Bocheńska drużyna, którą przed sezonem objął Damian Rębisz, młody szkoleniowiec, który pracował poprzednio w rezerwach Garbarni Kraków, została wzmocniona o kilka ciekawych nazwisk na różnych pozycjach. Rozpędzony zespół niebiesko-biało-czerwonych w ligowej inauguracji pokonał zespół Lubania Maniowy, czyli ekipę prowadzoną przez byłego szkoleniowca BKS, Wojciecha Tajdusia, zwyciężając na wyjeździe 1:2. Na pierwsze domowe zwycięstwo kibice musieli czekać do września, kiedy to Bocheński wygrał z drużyną Wierchów Rabka-Zdrój 2:1. Zawodników Damiana Rębisza czeka jeszcze sporo niełatwych meczów, bo jesienne rozgrywki potrwają aż do drugiej połowy listopada. Przypomnijmy, w obecnej formie w IV lidze małopolskiej bierze udział 19 drużyn i jest to najwyższy poziom rozgrywkowy w województwie.

ZDJĘCIE: KRZYSZTOF FLESZ

PIŁKA NOŻNA

MŁODZI PIŁKARZE W MEMORIAŁOWEJ RYWALIZACJI

10 września odbyła się kolejna edycja Memoriału im. Zbigniewa Kurczaka. Jest to turniej piłkarski dla najmłodszych zawodników, mający na celu upamiętnienie wybitnej dla sportu na bocheńszczyźnie postaci śp. Zbigniewa Kurczaka, będącego m.in. wieloletnim prezesem Bocheńskiego Klubu Sportowego. W tegorocznej rywalizacji przy Parkowej wzięło udział 6 drużyn. W rozgrywkach wystąpiły młodzieżowe zespoły MOSiR Bochnia (I i II), Szkółki Piłkarskiej Żaczki Nowy Wiśnicz (I i II), Błyskawicy Proszówki oraz Akademii Piłkarskiej „Zostań Piłkarzem”. To właśnie ci ostatni osiągnęli w rozgrywkach najlepszy wynik, wygrywając tym samym turniejowe zmagania. Po zakończonych meczach, które były rozgrywane w systemie „każdy z każdym”, młodzi piłkarze wszystkich ekip otrzymali pamiątkowe puchary, medale oraz piłkarskie gadżety. Wydarzenie odbyło się pod patronatem Starostwa Powiatowego w Bochni.

ZDJĘCIE: KRZYSZTOF FLESZ

FUTSAL

BSF ZNÓW W GRZE!

Do sportowych rozgrywek powrócili również futsaliści z ekipy BSF ABJ Powiat Bochnia. Po sezonie inauguracyjnym grę na najwyższym poziomie przez Bochnian, drużynę jako pierwszy trener objął Chorwat, Antun Bacic, czyli były szkoleniowiec MNK Square Dubrownik i reprezentacji Chorwacji do lat 19. Bocheński zespół zasilili również kilku nowych graczy, w tym Kamil Surmiak, Łukasz Biel, Pedro Perreira czy Sebastian Leszczak. Ten ostatni powrócił do BSF po latach, gdyż zawodnik występował w bocheńskich barwach w sezonach 2013/14 i 2014/15. W drużynie BSF nie zabrakło również kilku odejść, z BSF pożegnali się między innymi Milinton Tijerino czy Dani Blanco. Ekipa z Bochni rozpoczęła już rozgrywki tegorocznej FOGO Futsal Ekstraklasy, wygrywając na otwarcie z zespołem We-Met Futsal Club Kamienica Królewska wynikiem 6:5, tydzień później uległ Mistrzowi Polski, Constructowi Lubawa, przegrywając 0:5.

ZDJEŃCIE: BSF ABJ BOCHNIA

LEKKOATLETYKA

WIELKI BIEG W CHODENICACH

W sierpniu odbył się XXIX Memoriałowy Bieg Majora Bacy, w którym udział wzięło 199 zawodników. W imprezie, której celem jest propagowanie sportowego stylu życia oraz upamiętnienie postaci majora Jana Kaczmarczyka, biegło 80 mieszkańców powiatu bocheńskiego. Trasa asfaltowa o długości 10 km przebiegała między innymi przez tereny ul. Chodenickiej i Karosek. Pierwszy metę memoriałowego biegu przekroczył Patryk Marszałek z Rzeszowa, z klubu GUKLA Bratkovice Korzeniowski.pl, pokonując 10-kilometrową trasę w 30 minut, osiągając czas 00:31:30.05. Drugie miejsce w tym roku z czasem 00:32:31.99 zdobył Paweł Kosek z SPLA Tychy. Trzeci na podium stanął Zakopiańczyk Piotr Kułak z Kamieńska z czasem 00:32:35.00. Równoległe do zawodów odbył się również bieg dla młodzieży i dzieci, a także rodzinny piknik nad Rabą. Sportowe wydarzenie objęli honorowym patronatem Adam Korta – Starosta Bocheński i Stefan Kolawiński – Burmistrz Miasta Bochnia.

ZDJEŃCIE: JAKUB NOSKOWIAK PHOTOGRAPHY

KANDYDAT DO SEJMU RP Z RAMIENIA KONFEDERACJI

ARTUR GONDEK

REDAKCJA: Prosimy o krótkie przedstawienie się naszym Czytelnikom.

ARTUR GONDEK: Jestem rodowitym Bochnianinem, społecznikiem, mam 30lat. Ukończyłem studia z zakresu Zarządzania Bezpieczeństwem i Higieną Pracy oraz Zarządzania Cyberbezpieczeństwem. Pracuję w sektorze prywatnym jako Kierownik Administracji oraz IT. Jestem wiceprezesem Nowej Nadziei w okręgu tarnowskim. W przeszłości pełniłem funkcje Prezesa Liturgicznej Służby Ołtarza Diecezji Tarnowskiej, a także Prezesa partii KORWiN w okręgu 15. Jako społecznik działałem w zarządzie Osiedla Kolanów. Od 2009 roku jestem członkiem Ochotniczej Straży Pożarnej w Kolanowie, a od 2018 roku kieruję jednostką jako jej prezes. W 2015 roku kandydowałem do Sejmu RP z list partii KORWiN uzyskując 8.157 głosów.

REDAKCJA: Dlaczego chcesz zostać Posłem?

ARTUR GONDEK: Każdemu kandydatowi przyświecają inne cele i zapewne jest ich więcej niż jeden. Gdybym miał wskazać jeden nadrzędny cel, to jest to chęć kształtowania Polski przyszłych pokoleń. Wielu obywateli, z którymi rozmawiam, chce dla Polski jak najlepiej. Chcą tu mieszkać, żyć i tworzyć naszą ojczyznę, ale potrzebują Polski silnej i bezpiecznej, a moim celem jest to, by tak się stało.

REDAKCJA: Dlaczego Nowa Nadzieja i Konfederacja?

ARTUR GONDEK: Ze środowiskiem wolnościowym i osobą Pana Janusza Korwin-Mikkego związany jestem od ponad 10 lat. Może się to wydać banalne, ale ta droga jest najbliższa wyznawanym przez mnie poglądom, którym jestem wierny od ponad dekady. Zapewne dlatego jako jedyny kandydat w okręgu 15. uzyskałem poparcie Prezesa Nowej Nadziei – Sławomira Mentzena.

REDAKCJA: Dlaczego to właśnie na Ciebie wyborca powinien oddać głos?

ARTUR GONDEK: Głos oddany na mnie to głos w Sejmie tych, którzy pragną, by przyszłe pokolenia były dumne z silnej i bezpiecznej Polski.

LISTA NR 5

*Chcę, by pokolenia
były dumne
z silnej i bezpiecznej
Polski.*

ARTUR GONDEK

MIEJSCE NR 4

KANDYDAT DO SEJMU RP Z RAMIENIA KONFEDERACJI KACPER GŁÓD

REDAKCJA: Prosimy o krótkie przedstawienie się naszym Czytelnikom.

KACPER GŁÓD: Witam serdecznie wszystkich Czytelników!

Mam na imię Kacper i jestem 22-latkim, choć urodzonym w Tarnowie, to od małego zamieszkałem w Bochni. Studiuję geoinformatykę na Politechnice Krakowskiej, zaczynając już wkrótce IV rok. Studiując jednocześnie pracuję jako programista. Zajmuję się również dziennikarstwem, od blisko 2 lat jestem członkiem redakcji serwisu Czasbochenski.pl, a także jednym z redaktorów naszego *Niecodziennika*. Moją wielką pasją jest sport, a w szczególności piłka nożna. Działam w Bocheńskim Klubie Sportowym jako stadionowy spiker, a także pomagam przy prowadzeniu mediów społecznościowych. Spełniam się również w wędkarskim hobby angażując się między innymi w działania Klubu Spinningowego Zębaty Bochnia czy pracując w Społecznej Straży Rybackiej. Poza tym pełnię również rolę okręgowego sekretarza w partii Nowa Nadzieja, której jestem członkiem, będąc także prezesem sekcji młodzieżowej Młodzi dla Wolności w Tarnowie, a także piastując funkcję lidera lokalnego Klubu Konfederacji Bochnia.

REDAKCJA: Dlaczego chcesz zostać Posłem?

KACPER GŁÓD: Postanowiłem się zaangażować w działalność polityczną odczuwając spore zmęczenie i niechęć do obecnej klasy politycznej, trwającej już od lat. Polską od lat rządzą te same twarze, politycy kłócą się między sobą przed kamerami, a w kularach dogadują się ze sobą i trwający układ wszystkim odpowiada. Polityka obecnego rządu polega na rozdawaniu pieniędzy zabranym podatnikom po to, by kurczowo trzymać się władzy. Efektem tych działań jest narastająca inflacja i powszechna drożyzna, a perspektywa na następne miesiące nie wygląda dobrze. Nadszedł najwyższy czas na zmiany i wprowadzenie wyczekiwanej wolności gospodarczej. Należy uprościć i obniżyć podatki, ograniczyć biurokrację i przestać przeszkadzać przedsiębiorcom. Państwa w gospodarce powinno być zdecydowanie mniej. Również takie kwestie, jak obrona płatności gotówkowych są dla mnie bardzo ważne. Polska ma ogromny potencjał, który jest jednak stale przez władze ograniczany. Naszym zadaniem jest ten potencjał uwolnić i pozwolić ludziom się rozwijać w taki sposób, w jaki sami chcą.

LISTA NR 5

***Nadszedł najwyższy
czas na zmiany
i wprowadzenie
wyczekiwanej
wolności
gospodarczej.***

[...]

***Jeżeli myślimy o
realnych zmianach
w naszym kraju,
trzeba dać szansę
tym, którzy jeszcze
nie mieli
możliwości rządzić.***

KACPER GŁÓD

MIEJSCE NR 7

REDAKCJA: Dlaczego Nowa Nadzieja i Konfederacja?

KACPER GŁÓD: Od początku mojej działalności w świecie polityki związany jestem z ruchami wolnościowymi i patriotycznymi. Nowa Nadzieja tworząca Konfederację jest jedyną partią w Polsce realnie walczącą o wolnorynkowe ideały. Wolność jest wartością, która scala wszystkie postacie Konfederacji i choć nasze poglądy wewnątrz ugrupowania różnią się między sobą, to wspólnie dążymy do tych samych celów. To właśnie Konfederacja jest partią, która może odsunąć od władzy partię Okrągłego Stołu, które od lat drenują kieszenie Polaków. Jeżeli myślimy o realnych zmianach w naszym kraju, trzeba dać szansę tym, którzy jeszcze nie mieli możliwości rządzić.

REDAKCJA: Dlaczego to właśnie na Ciebie wyborca powinien oddać głos?

KACPER GŁÓD: Uważam, że powinniśmy

postawić na ludzi młodych, z energią do działania i świeżymi pomysłami. Oczywiście to nie sam w sobie wiek jest wyznacznikiem jakości, a doświadczenie, kompetencje, ideowość i zaangażowanie. Od lat angażuję się w różne inicjatywy społeczne, działając w lokalnych stowarzyszeniach czy pomagając przy organizacji wydarzeń takich jak Bocheński Festiwal Muzyki Filmowej. Miałem już okazję poznać schematy pracy parlamentarnej jako Parlamentarzysta Parlamentu Młodych Rzeczypospolitej Polskiej. W okresie pandemii stałem za polskimi przedsiębiorcami angażując się w akcję #OtwieraMY, w czasie której sprzeciwialiśmy się lockdownowi, zbierając podpisy pod postulatem otwarcia gospodarki. Kwestie dotyczące naszego regionu pozostają zatem dla mnie kluczowe. Będąc posłem zdecydowanie będę angażował się również w sprawy lokalne, które zawsze są bliskie mojemu sercu. Oddając swój głos na mnie bądź moich kolegów lub koleżanki z listy, z pewnością się Państwo nie zawiedziecie, a ja postaram się dopełnić wszelkich starań, by godnie reprezentować nas w polskim parlamencie.

ŹRÓDŁO: <https://pl.wikiquote/wiki/wybory>

***Jeśli ktokolwiek kiedyś powie,
że pojedynczy głos się nie liczy,
przyślijcie go do mnie. Ja mu wyjaśnię.***

– AL GORE

Kontekst: Gore w głosowaniu powszechnym w 2000 roku uzyskał większość ponad pół miliona głosów, ale przegrał z George'em W. Bushem w Kolegium Elektorów za sprawą (nie do końca uznawanych przez wielu za rzetelne) oficjalnych wyników na Florydzie różnicą pięciu głosów.

KRZYŻÓWKA TEMATYCZNA – LEKKOATLETYKA

1			2	3		4		5	7	6		7		8		9
			10													
		11				12	13		14			15				
16				5	17				18					19	20	
				21		22						2	23			
6																
24								25			26			27		28
				29						30			31			
							8									
32			33						34				35	36		
		1									7					
			37				38				39					
		40	50		51				41	42			43			
3																
44													4	55	45	

Poziomo:

- 1 Kombinacja pływania, kolarstwa i biegania
- 6 Sportowiec z tyczką
- 10 Lekkoatletyka w skrócie
- 11 Niewiadoma
- 12 Rodzaj gęstego smaru
- 15 Przeciwnieństwo dobra
- 16 O tej porze roku lekkoatletyka tylko w hali
- 18 U oszczepnika często kontuzjowany
- 19 Towarzyszka Kalego
- 21 W rękę lekkoatlety lub część kręgosłupa
- 23 Liczbowa lub obrotu
- 24 Dawniej zaloty
- 25 Poprzeczny lub prosty instrument muzyczny
- 27 Kawalek szczęścia
- 29 Wzwyż, w dal lub o tyczce
- 30 Orzekający lub rozkazujący
- 32 Dosłowne przytoczenie czyichś słów
- 34 Pojęcie z filozofii chińskiej
- 35 Jednostka oporu elektrycznego
- 37 Włoska potrawa
- 39 Roślina z rodziny astrowatych
- 41 Zaimek wskazujący
- 43 Umundurowana i uzbrojona formacja w PRL
- 44 Konkurencja lekkoatletyczna – decathlon
- 45 Wytyczona trasa biegu na stadionie

Pionowo:

- 1 Pomaga skakać ponad 5m wzwyż
- 2 Ptak morski
- 3 Misternie zdobiona płytką w kształcie tarczy
- 4 Polski przewoźnik narodowy
- 5 Faza księżycy
- 6 Bieg 4 x 100 lub 4 x 400
- 7 Wodne w ogrodzie
- 8 Surowiec wtórny
- 9 W rękę Haratyka
- 11 Zakup towaru za granicą
- 13 Rasa stworzeń z powieści Tolkiena
- 14 Odczyn Biernackiego
- 17 Druga osoba liczby pojedynczej
- 20 Gatunek strusia
- 21 Długość biegu lekkoatletycznego
- 22 Biało-czarny ptak
- 26 Ślad
- 28 Przygotowuje fizycznie i psychicznie lekkoatletę
- 31 Nagły wzrost koniunktury
- 32 Koronna konkurencja Korzeniowskiego
- 33 Imię Capone
- 34 Tytuł filmu z Lindą
- 36 W rękę Anity Włodarczyk
- 38 Kończy się świtem
- 40 Liczba o wartości około 3,14
- 42 Aparat bezpieczeństwa w latach 1944–1956

HASŁO:

(utworzą litery z pól ponumerowanych w prawym dolnym rogu)

1	2	3	4	5	6	7	8

B. P.

BOCHEŃSKA DRUŻYNA KONFEDERACJI W WYBORACH PARLAMENTARNYCH 2023

RADOSŁAW

MACOŃ

NISKIE I PROSTE PODATKI
KANDYDAT DO SENATU

KONFEDERACJA
WOLNOŚĆ I NIEPODLEGŁOŚĆ

KONFEDERACJA
WOLNOŚĆ I NIEPODLEGŁOŚĆ
TAK CHCEMY ŻYĆ!

SPINACZNIK ZE ŚRODKÓW KW KONFEDERACJA WOLNOŚĆ I NIEPODLEGŁOŚĆ

4. ARTUR

GONDEK

**JEDYNY KANDYDAT POPIERANY
PRZEZ SŁAWOMIRA MENTZENA**
W OKRĘGU 15

KONFEDERACJA
WOLNOŚĆ I NIEPODLEGŁOŚĆ

MATERIAŁ SPINANOWANY ZE ŚRODKÓW KW KONFEDERACJA WOLNOŚĆ I NIEPODLEGŁOŚĆ

KONFEDERACJA
WOLNOŚĆ I NIEPODLEGŁOŚĆ

7. KACPER

GŁÓD

GŁODNY WOLNOŚCI!
KANDYDAT KONFEDERACJI
W OKRĘGU TARNOWSKIM

KONFEDERACJA
WOLNOŚĆ I NIEPODLEGŁOŚĆ

TAK CHCEMY ŻYĆ!

SPINACZNIK ZE ŚRODKÓW KW KONFEDERACJA WOLNOŚĆ I NIEPODLEGŁOŚĆ